

”תארו לעצמכם עולם, שבו לכל אדם ואדם יש גישה חופשית לסך כל הידע האנושי“

- ג'ימי ויילס, מייסד ויקיפדיה

ברוכים הבאים
לוויקיפדיה

ויקיפדיה היא האנציקלופדיה הגדולה ביותר בעולם. היא נוצרת ומתוחזקת בידי למעלה מ-100 אלף כותבים מתנדבים מרחבי העולם. בכל חודש מבקרים בוויקיפדיה כ-500 מיליון מבקרים יחידים. ויקיפדיה מכילה יותר מ-20 מיליון ערכים, ביותר מ-260 שפות. היא חופשית לשימוש, חופשית לעריכה וחופשית מפרסומות.

אחרי קריאת חוברת "ברוכים הבאים לוויקיפדיה", תוכלו:

- להבין איך פועלת ויקיפדיה
- ליצור חשבון משתמש בוויקיפדיה
- להבין את ממשק המשתמש בוויקיפדיה
- לרשום לפניכם את הדרכים השונות שבהן תוכלו לתרום לוויקיפדיה
- לתקשר עם משתמשים אחרים באמצעות דף השיחה שלכם
- להסביר איך מתהווה ערך בוויקיפדיה
- למנות את תכונותיו של ערך איכותי
- ליצור ערך חדש

היי! שמי שרה. אני משתמשת בוויקיפדיה בכל פעם שאני צריכה ללמוד עוד נושא כלשהוא. אבל לאחרונה התחלתי לשאול את עצמי, מי כותב את הערכים בה? למה ערכים משתנים לפעמים? קראתי שכל אחד יכול לערוך בוויקיפדיה, גם אני יכולה? איך?

בואו נבין איך עובדת ויקיפדיה...

כל התוכן בוויקיפדיה נכתב על ידי אנשים כמוך. למעשה, ויקיפדיה לא הייתה האנציקלופדיה המקוונת הגדולה בעולם אלמלא היו אנשים תורמים לה כל הזמן מידע, תמונות ונתונים.

הרבה תורמים (המכונים "ויקיפים") שותפים לשאיפה להעניק ידע לכל, ללא תמורה. זו הסיבה לכך שאנשים בכל רחבי תבל מתנדבים להשקיע מזמנם בהגנה על ערכי ויקיפדיה ובשיפור איכותם. בכך שוויקיפדיה מאפשרת לכל אדם גישה, הורדה ושימוש חוזר בתוכן, היא מספקת אפשרויות רבות לשיתוף בידע.

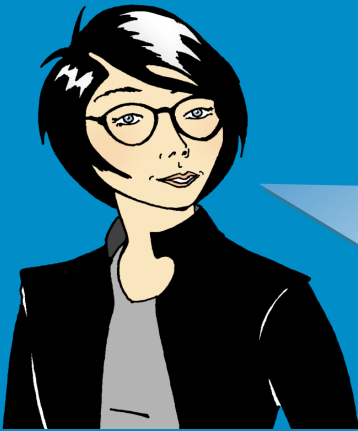

אבל מי מחליט מה יתפרסם? האם יש עורך ראשי באיזה שהוא מקום?

הוויקיפדים (הכינוי לכותבים בוויקיפדיה) יוצרים כל כך הרבה ערכים חדשים ומרבים כל כך לערוך בערכים קיימים, שיהיה זה כמעט בלתי אפשרי לגייס צוות גדול די הצורך לבדוק ולאשר כל שינוי ושינוי שנעשים באנציקלופדיה. במקום זה, ויקיפדיה נשענת על תוכן מתורמים בעולם כולו ליצירת המאגר הגדול בעולם של תוכן אנציקלופדי.

רוב האנשים הלוקחים חלק בשיפור ויקיפדיה מוצאים בכך הן עניין והן גמול מספק. אף כי בהיבט החברתי של עבודה להשגת מטרה יש מידה של הנאה ושמחה, הרי רוב המשתמשים הפעילים מונעים בכוח הצורך להפיץ ידע חופשי לעולם.

לעזור לכל האנשים בעולם לזכות בגישה לתוכן חופשי - נשמע לי דבר רצוי מאוד. ספרו לי עוד. איפה אני יכולה להתחיל?

נסו לענות!

מייכול לערוך ערכים קיימים בוויקיפדיה?
בחרו את התשובה הנכונה.

- רק עורכים מנוסים
- העורך הראשי של ויקיפדיה
- כל מי שיש לו גישה לאינטרנט

תשובות לשאלה זו ולשאלות אחרות אפשר למצוא בסוף חוברת ההדרכה.

יצירת חשבון בוויקיפדיה

בואו לנסות!

1 צרו חשבון משתמש בוויקיפדיה

2 צרו רשימת מעקב של ערכי הוויקיפדיה הנבחרים שלכם ידיו הקשה על סמליל הכוכב בראש דף הערך. עיינו ברשימה לראות איך מתבצע המעקב אחר השינויים בערך ברשימת המעקב שלכם.

זה היה מהר ופשוט!
עכשיו כשיש לי חשבון,
אני יכולה לסייע ביצירת
ערכים איכותיים.

יצירת חשבון משתמש הוא צעד ראשון נכון כשמתחילים לתרום לוויקיפדיה. חשבון משתמש מאפשר לכם ליצור ערכים חדשים, להעלות תמונות ולשנות שמות ערכים. אתם גם מקבלים גישה לדפים מיוחדים כמו "רשימת המעקב". רשימת מעקב מאפשרת לכם לעקוב אחרי הערכים שאתם עורכים ולצרף דפים אחרים שמעניינים אתכם (כדי להוסיף ערך לרשימת המעקב שלכם, לחצו על סמליל הכוכב המופיע בראש הערך בצדו השמאלי של המסך).

חשוב מזה, כיון שכל עריכותיכם נרשמות על שם המשתמש שבחשבונכם, יש לכם זהות בוויקיפדיה. זה עוזר לכם ליצור קשר עם אחרים שעורכים באותם ערכים ומקדם את היותכם לחברים אמינים ומכובדים בקהילה. ככל שתתרגלו לוויקיפדיה, תמצאו שיש לכם מה לומר בדיונים וייתכן שתוכלו לעזור לאחרים לפתור בעיות.

אפשר לערוך בוויקיפדיה גם בלי לפתוח חשבון. אבל ללא חשבון, העריכות נרשמות כאנונימיות וכתובת ה-IP שממנה אתם מחוברים תוצג. הקהילה בוויקיפדיה נוטה להתייחס בחשדנות לעריכות מכתובת אנונימית, בייחוד אם עקבותיהן מובילות לרשת של בית-ספר או חברה, שם משתמשים שאינם רשומים עלולים לבצע עריכות המושפעות מדעות מוטות ואינטרסנטיות. עריכה שעלולה להתגלות כמוטה ומושפעת מאינטרסים זרים נחשבת לניגוד עניינים בוויקיפדיה.

קל מאוד ליצור חשבון בוויקיפדיה, ופרטים אישיים אינם נדרשים במהלך ההרשמה:

1. הקישו על "כניסה לחשבון/הרשמה", בראש הדף משמאל
2. בחרו שם משתמש
3. בחרו סיסמה
4. והקישו "יצירת חשבון" וזהו!.

במהלך ההרשמה תוכלו להזין את כתובת הדואר האלקטרוני שלכם. אין חובה להזין כתובת דוא"ל, אך אם תזינו כזאת, תוכלו לקבל התראות מוויקיפדיה, כמו גם הודעות פרטיות ממשתמשים אחרים (הכתובת עצמה לא תהיה חשופה להם). חשוב שלא תשכחו לאשר את ההרשמה באמצעות הלינק המיוחד שנשלח לתיבת הדואר האלקטרוני שלכם!.

ממשק המשתמש בוויקיפדיה

מי כתב את הערך הזה? הוא ממש מוצא חן בעיני! אינני בטוחה שאני יכולה לכתוב ערך מוצלח כל כך.

העמוד הראשי של ויקיפדיה

The screenshot shows the Hebrew Wikipedia main page with several callouts:

- שיחה** (Talk): A callout box explains that this is the place to discuss the article, and that users can talk to each other in a safe environment.
- שינויים אחרונים** (Recent changes): A callout box explains that this section shows recent changes to the encyclopedia, including new articles and updates to existing ones.
- עזרה מספקת תמיכה בלימוד ויקיפדיה ודרכי עבודתה.** (Help): A callout box explains that this section provides help and support for learning Wikipedia and its ways of working.

Other visible elements on the page include the Wikipedia logo, the title "ויקיפדיה האנציקלופדיה החופשית", and a list of featured articles on the right side.

בואו לנסות!

1 הקישו על **שינויים אחרונים** לצפייה בכלל השינויים או על **גרסאות קודמות** בכל ערך שהוא ועיינו בדף. ראו איך כל עריכה מיוחסת למשתמש מסוים או לכתובת IP. שימו לב שיש משתמשים המסבירים את עריכותיהם בתיבת התקציר שבתחתית הדף. מתן הסבר לעריכה הוא נוהל טוב, משום שהוא עוזר לאחרים להבין מדוע ביצעתם עריכה מסוימת.

2 החבר של שרה, יורם, התחיל ממש עכשיו לערוך ונראה לו, שהוא זקוק למידע על המדיניות בוויקיפדיה והקווים המנחים שלה, תקני הקהילה ועזרה כללית לעורכים. איפה יוכל למצוא תמיכה כזאת?

בחרו בתשובה הנכונה.

שינויים אחרונים

עזרה

חיפוש

יצירת חשבון, בראש הדף משמאל, מאפשרת גישה לכל חלקי הוויקיפדיה ועוזרת לכם לבנות את הפרופיל המקוון שלכם.

כניסה לחשבון / הרשמה

חיפוש

גרסאות קודמות

גרסאות קודמות מאפשרת לכם לראות ולהשוות גרסאות קודמות של הערך.

תיבת חיפוש מביאה אתכם אל הערך שאתם מבקשים למצוא. אם הערך איננו קיים, היא מציגה את הערכים שבהם אפשר למצוא את המילה/מילים.

דאדאיזם הוא ז
1916-1919, ופעל עד שנת 1923. מרכזי
סופים של תנועת "דאדא" היו בברלין,
בפריז, בקלן ובניו יורק.
סוד תנועת דאדא
לחמת העולם ה
התקופה הייתה
יניו ולעתיד טוב
בביאה להרס ולא
מלחמה וזוועות
כנגד הבורגנות וכנגד האמנות המסורתית. "כיצד יוכל אדם
לל מה שמריח מעיתונאות, מתולעים, מכל מה שנחמד ונכון,
ים, ממוסריות, מאירופיות, מחדשנות?" שאל הגוה באל במניפסט
"די אמירת דאדא".
ם קראו לניהילים מוחלט, שבעזרתו ביקשו לערער את כל
אל האמנות והחברה. על פי הדאדא, ההיגיון והסיביות אכזבו
י תקין ורצינולי של העולם, ולכן יש לברוא את העולם מחדש,
גיון - באקראי, מתוך תקווה אוטופית לעולם טוב יותר. ללא

האם ידעתם שבוויקיפדיה יש תפקידים רבים שאתם יכולים לקחת על עצמכם? כתיבה היא רק אחת מהאפשרויות. לפניכם כמה מן התפקידים:

צלם/גרפיקאי: מעלה תמונות, תצלומים, מפות ועזרים חזותיים הנוגעים לערך.

ויקיגמד: מבצע עריכות קלות, כמו למשל תיקוני כתיב או שגיאות דפוס – מה שקרוי "תקלדות". מציג שיפורים לערך באמצעות הודעות לכותבים בדף השיחה של הערך. עוסק ב"ויקיזציה" – התאמה צורנית של ערכים לפי הכללים המקובלים בוויקיפדיה.

עורך: יוצר ערכים חדשים ומרחיב ערכים קיימים באמצעות מידע מספרים, אתרי רשת, עיתונים ושאר מקורות אמינים.

מפעיל מערכת: המפעילים מחזיקים בתפקיד, המאפשר להם לעסוק בדברים שאינם פתוחים למשתמשים אחרים, כגון מחיקת ערכים, חסימת משתמשים בעייתיים וכדומה. מפעיל מתמנה לתפקיד אחרי בחינת התאמתו לתפקיד, ניסיונו כעורך פעיל וכו'.

מנטר: סורק ערכים לאיתור עריכות מוטות, השחתות ותיקונם. המנטר עוקב אחר שינויים שהכניסו תורמים מתוך אינטרסים אישיים או השקפה פוליטית/פילוסופית ומוודא, שהדיוק העובדתי והראייה הנייטרלית יישמרו בערכים. המנטר מתקן גם השחתות – עריכות שאינן תורמות לאיכות הערך ואף פוגמות בו.

בורר: מתווך בדיונים על נושאים שנויים במחלוקת, עוזר להגיע לפשרה במחלוקות ומדריך תורמים בנושא התנהגות נאותה בין ויקיפדים. כל ויקיפד יכול לשמש בורר, לאחר שהצדדים המתדיינים פונים אליו ומקבלים את הסכמתו לשמש בתפקיד. פסיקת בורר אמורה לחייב את הצדדים ולהביא לסיום המחלוקת.

הרגע תיקנתי עובדה היסטורית על לאהור, עיר בפקיסטן, ונחשו מה קרה? העריכה שלי הופיעה בערך ברגע ששמרתי את הדף. ממש מרגש!

אלפי גולשים עורכים בוויקיפדיה מדי יום ביומו. יש עריכות שאי אפשר לאמתן או שנעשות מתוך זווית ראייה מוטה- אישית או מסחרית. זו הסיבה לכך שוויקיפדים מסוימים מנטרים כמעט את כל העריכות באמצעות **שינויים אחרונים** (בתיבת "ניווט" בתפריט מצד ימין של הדף). עמוד זה מספק סקירה כללית של כל העריכות שהתבצעו בוויקיפדיה בשעות האחרונות. העובדה שוויקיפדים מסוימים מנטרים מספר עצום של עריכות עלולה להביא למחיקתה של עריכה, שגם אם היא נכונה ומדויקת עובדתית, הכותב לא גיבה אותה במקורות אמינים שיוכלו לאפשר למנטר לזהות שמדובר בעריכה לגיטימית ולא מוטה. כדי למנוע זאת, עליכם להקפיד על כתיבה ברורה ולספק מקורות מוסמכים לתוכן דבריכם.

ויקיפד עלול להיתקל במצבים של ניגוד עניינים – למשל, כתיבה על ארגון שהוא עובד בו או על קרוב משפחה. במקרה זה עדיף שיימנע מכתובת הערך בעצמו. בכדי להסיר כל ספק הוא יכול להציע בדף השיחה של הערך את התיקונים או התוספות הידועים לו לצד הפניות למקורות אמינים המעידים על נכונות הנתונים וכך כותבים אחרים יוכלו להוסיפם בעצמם לאחר בדיקתם ובדיקות אמינות התורם.

מה קרה הרגע? העריכה שעשיתי בערך נעלמה. האם מישהו מחק אותה? למה שמישהו יעשה דבר כזה?

דף משתמש ודף שיחה

הוסיפו מידע על עצמכם ועל תחומי העניין שלכם בדף המשתמש. **דף משתמש** המציג את בעליו לפני יתר המשתמשים בונה אמון ומגביר את אמינות עריכותיכם. לכל חשבון יש דף משתמש ודף השיחה שלי. הקישורים לדף המשתמש ולדף השיחה נמצאים בצד השמאלי העליון של צג המחשב שלכם. הכניסה אל דף המשתמש שלכם מתבצעת על ידי הקשה על שם המשתמש שלכם, המופיע לצד אייקון הדמות. בחירה בטאב העריכה תאפשר לכם לערוך את הדף ולהוסיף מידע על עצמכם, על תחומי העניין והידע שלכם, על שפות בהן אתם שולטים ועל נושאים שמעניינים אתכם בוויקיפדיה.

כשתסיימו את הכתיבה, הקישו על **תצוגה מוקדמת** בתחתית הדף, עברו שוב על תוכן הדברים, תקנו לפי הצורך, ואז הקישו על **שמירה**.

דף השיחה של המשתמש נועד ליצירת קשר בין הוויקיפדים, אם בברכת "ברוך הבא" למשתמש חדש ואם בהצעות לקחת חלק בכתיבה בנושאים התואמים את תחומי עניינו או בקשירת שיחה להעמקת ההיכרות עם משתמש חדש. בהמשך, ככל שהמשתמש מוצא את מקומו במיזם ומתוודע אל משתמשים אחרים, דף השיחה משמש לבקשות, הצעות, ברכות וכל נושא אחר. עם זאת, מאחר שדף השיחה גלוי לעיני כל המשתמשים, יש להימנע מגילוי פרטים אישיים, חשיפת מידע על אחרים, לשון הרע או דברים שיש בהם משום פרוסום או קידום עסקי.

גם לערכים דפי שיחה משלהם - בדף השיחה יכול כל אחד—הן משתמש רשום והן משתמש אנונימי, להציג שאלות, הצעות או השגות על הכתוב בערך. פנייה מנומקת בדף השיחה בנוגע לעריכה מסוימת מספקת לכותב אפשרות להצדיק את עריכתו או להזמין דיון בין משתמשים שונים בנושא. דף השיחה הוא גם המקום לבקש עזרה מכותבים אחרים בנושא הערך.

נסו את זה!

לחצו על שם המשתמש שלכם ולאחר מכן לחצו על עריכה, על מנת לערוך את דף המשתמש.

בדקו את האפשרויות השונות בסרגל הכלים של העריכה ...

A (מודגש), **A** (נטוי), **ו** (להוספת קישור) .

לחצו על לשונית "מתקדם" בסרגל העריכה מצד ימין כדי לראות את הכלים

בראש הדף שאני נמצאת בו הופיע פס כתום שהודיע לי שמישהו השאיר הודעה בדף השיחה שלי. אהה, ההודעה מסבירה שהעריכות שלי בוטלו משום שלא הבאתי מקור. העובדה שהכנסתי לערך מוזכרת באתר הממשלה ולכן אחזיר את העריכה שבוטלה אבל הפעם אוסיף הערה שתפנה למקור באתר הממשלתי המעיד עליה. זה צריך לפתור את הבעיה.

אף כי הערכים בוויקיפדיה צריכים להיות מפורטים וכתובים כהלכה, אין מצפים מכותב שיכתוב ערך מקיף בעריכה אחת. לפני העורכים עומדות שתי אפשרויות: האחת היא לכתוב ערך קצר בן שורות ספורות, מה שנקרא בלשון ויקיפדית "קצרמר", להוסיף תבנית קצרמר בנושא המתאים בתחתית הדף ולהזמין בכך כותבים נוספים לתרום לערך, להרחיבו ולהעשירו. האפשרות השנייה היא להניח תבנית {{בעבודה}} בראש הערך ולהמשיך את העבודה עליו ככל שיידרש. התבנית מבקשת מכותבים אחרים להימנע מכניסה לערך כל עוד הוא נמצא בעבודה, כדי למנוע התנגשויות עריכה ועבודה כפולה. בדרך זו יכול יוצר הערך לתרום לו כל כמה שיוכל באין מפריע, וכאשר ירגיש שאין לו עוד מה להוסיף, יסיר את תבנית "בעבודה" ויאפשר לכותבים אחרים לתרום כרצונם, לתקן, להוסיף ולשפר. בזמן העבודה על הערך יכולים אחרים להציע תיקונים ושיפורים בדף השיחה.

כדי שקצרמר לא יימחק כחסר חשיבות מיד עם יצירתו, על העורך להציג תקציר של נושא הערך, לציין פרטים לצידוק קיומו ולהוסיף מקור אמין מחוץ לוויקיפדיה, כגון ספר, אתר מהימן ברשת, מאמר בכתב עת רציני וכו'. ערך שאיננו עומד בשלושת התנאים הללו עלול להימחק מיד, אך גם על ערך המציג אותם עלולה להופיע תבנית "הבהרת חשיבות". במקרה זה ניתנת לכותב הערך הזדמנות לטעון לזכותו ולקוות שיופיעו עוד עורכים שאינם מכותבי הערך ויצטרפו אליו, אחרת יוצג הערך למשפט הקהילה במה שנקרא "הצבעת מחיקה", שתקבע את גורלו.

ערך מקיף וכתוב היטב המכיל מקורות אמינים, קישורים חיצוניים, תמונות וכו', ומתייחס להיבטים שונים, היסטוריים, גיאוגרפיים או תרבותיים, אפשר לבקש לקיים עליו **ביקורת עמיתים**, שבמהלכה יעמוד לבחינה מדוקדקת של כל היבטיו מצד קבוצת ויקיפדים מנוסים, שתציג שאלות, השגות והצעות לפני כותב/י הערך.

לאחר הכנסת כל השינויים והשיפורים הדרושים, כאשר תושג הסכמה לגבי איכותו הגבוהה של הערך, יהיה מקום להציגו **ברשימת ההמתנה למומלצים**, שם יוכלו חברי הקהילה לאשר את התאמתו או להביע את התנגדותם המנומקת. ערך שיצלח בשלום את תקופת ההמתנה יעבור להצבעה **להוספה למומלצים**. בהצבעה זו יכריעו חברי קהילה בעלי זכות הצבעה אם הערך יוכרז כערך מומלץ, שהוא המעמד הגבוה ביותר של ערך בוויקיפדיה העברית.

ערך מומלץ מוצג בעמוד הראשי, שהוא חלון הראווה של הוויקיפדיה, ומציג את המיטב בכתיבה ויקיפדית. רמה זו של כתיבה דורשת ניסיון, ידע והשקעה רבה של זמן ומאמץ. בכתיבת ערך מומלץ שותפים על פי רוב אנשים נוספים לכותב המקורי, התורמים איש איש מניסיונו ומן הידע שלו, אם בכתיבה ישירות לערך ואם בהצעות בדף השיחה, עד להשגת התוצאה הסופית הגבוהה. שיתוף פעולה בכתיבת ערכים תורם הן לתחושת הסיפוק וההנאה של השותפים להישג והן להערכת הקהילה כולה. ערכים מומלצים נשארים פתוחים לעריכה ככל ערך אחר בוויקיפדיה.

אני חולמת לתרום לערך שיופיע בעמוד הראשי עם אלפי קוראים.

בואו לנסות!

במה מתבטאת ביקורת עמיתים? בחרו את התשובה הנכונה.

- ביקורת של טיב הערך מצד קבוצת ויקיפדים
- ביקורת של טיב הערך מצד קבוצת מומחים
- ביקורת של טיב הערך מצד מוסד ויקימדיה

מה הופך ערך לאיכותי?

ערך ויקיפדיה איכותי הוא תוצר של מבנה מוגדר היטב, תוכן אנציקלופדי וקהילה פעילה:

מבנה: מתן מבנה ברור לערך עוזר לקוראים למצוא מידע ומסייע לעורכים לארגן כיאות את כל היבטי הנושא. אחת הדרכים ללמוד על מבנה היא לעיין בערכים מומלצים. הגישה אל כל הערכים המומלצים מתבצעת דרך העמוד הראשי. בתחתית "הערך המומלץ" הנוכחי מופיעה הפניה ל"עוד ערכים מומלצים" הקישו עליה, עברו אל "תוכן העניינים" ובחרו את הנושא המעניין אתכם.

רוב הערכים האיכותיים בנויים בסדר הבא:

פתיח, שמתמצת את הנקודות העיקריות הכלולות בערך. שימו לב, שלפתיח אין כותרת.

גוף הערך בא לאחר הפתיח וכולל כותרות ספציפיות וכותרות משנה. בערך על אישיות עשויות להימצא הכותרות הבאות: "חיון" ככותרת ראשית וככותרות משנה: "ילדות ונעורים", "לימודים", "קריירה" וכן הלאה.

1 **בואו לנסות!**
לגוף הערך אין כותרת. בחרו את התשובה הנכונה.

נכון

לא נכון

2 **אילו היבטים צריכים להימצא בערך אנציקלופדי איכותי? בחרו את התשובות הנכונות**

מקורות ניתנים לאימות

כתיבה נייטרלית

הוראות שימוש

תמצית, גוף, הערות שוליים

"ראו גם", "לקריאה נוספת" ו"הערות שוליים" מופיעים אחרי גוף הערך. אלה עשויים לכלול ביבליוגרפיה ("לקריאה נוספת"), קישורים לערכים אחרים בוויקיפדיה ("ראו גם"), הערות שוליים וקישורים חיצוניים אל פרסומים בעיתונות ובאתרי רשת.

תוכן: התוכן מהווה את הגורם החשוב ביותר בבואם של ויקיפדים לשפוט איכות של ערך. כדי להבטיח שאיכות הערך תישמר לכל אורכו, יצרה קהילת הוויקיפדיה את ארבעת הקווים המנחים שלהלן:

הצגת מקורות: הכותבים מתבקשים להציג מקורות לאימות המידע ולהרחבתו. כל עובדה צריכה להיות מגובה במקור אמין הניתן לבדיקה.

זווית ראייה נייטרלית: כתיבת ערכים חייבת להיות הוגנת, חופשית מהטיה או דעה קדומה, ולהציג השקפות שפורסמו בעבר.

ללא תוכן פרסומי: חומר פרסומי או מקדם אינטרסים, הוראות שימוש, סיכומים או קטלוגים, אין מקומם בוויקיפדיה.

ללא מחקר ראשוני: אין זה מקובל לכלול רעיונות חדשים משלכם על נושא (ויקיפדיה מגדירה זאת מחקר ראשוני, או מקורי), או את דעותיכם האישיות על נושא.

קהילה: כל התוכן בוויקיפדיה מאושר לשימוש חופשי לציבור. פירושו של דבר שלשום עורך אין חזקה על שום ערך. כל העריכות שלכם צפויות לעריכה מסיבית מצד משתמשים רבים ושונים. במילים אחרות, כל אחד יכול להצטרף לתהליך קבלת החלטות. הקהילה משתמשת ב"דף השיחה" של הערך כדי להגיע להסכמה על מבנה הערך ותוכנו. במקרים שקשה להגיע בהם להסכמה, אפשר לפנות לעזרה במדורים השונים ב"שער הקהילה". יש בוויקיפדיה עורכים שצברו שנים רבות של ניסיון בכתיבה ויקיפדית וניסיון זה, יחד עם ידע בתחומים שונים, יכולים להוות משאב רב-ערך לפתרון מחלוקות.

אינני מוצאת ערך בנושא הזה. האם עלי לחכות שמישהו אחר יפתח את הערך הזה?

יצירת ערך חדש

לנושאים רבים אין עדיין ערך בוויקיפדיה. אם אינכם מוצאים נושא מסוים בוויקיפדיה, חפשו וריאציות על שם הנושא או חפשו באיות שונה (עם או בלי אל"ף, יו"ד אחת או שתיים וכו'). באמצעות תיבת החיפוש המופיעה בראש כל דף תוכלו למצוא את הערכים שבהם עשוי הנושא להופיע. אי, למשל, עשוי להופיע בערך על המדינה שלה הוא שייך, או הים שבו הוא נמצא. אם הנושא איננו מופיע בוויקיפדיה, ייתכן שהוא שולי וחסר חשיבות מכדי לכתוב עליו, כגון להקת רוק ביתית או אלמוני שפתח לו בלוג. עם זאת, אם להרגשתכם יש סיבה אמיתית ומוצדקת לכלול את הנושא בוויקיפדיה, כדאי שתשקלו לכתוב לו ערך בעצמכם.

הכניסו את שם הערך לתיבת החיפוש. אם איננו קיים, הוא יופיע כקישור אדום. הקשה עליו תפתח דף ערך חדש.

הערך החדש שלכם יתחיל את דרכו ברגל ימין, אם תזכרו לכלול בו את שלושת היסודות הבאים:

1. תקציר של הנושא בפתיח
2. תוכן רלוונטי ומורחב שיהווה סיבה להצדקת קיומו של הערך
3. הפניה למקור מוסמך בנושא הערך

הערך הראשון שלי בוויקיפדיה מופיע עכשיו!
יהיה מעניין ומלהיב לראות,
מה תעשה הקהילה
להרחבתו.

ליצירת ערכים משלכם תהיו זקוקים למקום לעבוד בו. פתחו לכם חדר-עבודה פרטי או "ארגז חול", שם תוכלו להתנסות בכתיבה, בשימוש בממשק של ויקיפדיה ולעבוד על הערך שלכם עד שיכלול את שלושת היסודות הדרושים.

תוכלו בקלות לגשת לארגז החול שלכם על ידי לחיצה על הקישור "ארגז חול אישי" המופיע בתפריט העליון בחלקו השמאלי של המסך.

השתמשו בארגז החול לכתיבת הערך שלכם. אל תשכחו להקיש על "שמירה" כשאתם מסתיימים לערוך או עושים הפסקה בעבודה. חומר שלא נשמר ילך לאיבוד! כשתסיימו את העבודה, חפשו עורך ויקיפדיה אחר שעשוי להתעניין בנושא הערך. אחת הדרכים למצוא עורך מתאים היא לעיין בדף "גרסאות קודמות" של ערך בנושא דומה ולראות מי העורך שפתח אותו או עורכים אחרים שתרמו בהמשך להרחבתו. השאירו הודעה ב"דף השיחה" של העורך שנראה לכם מתאים ובקשו ממנו לסקור את הערך שלכם. כשתהיו מוכנים, העתיקו את הערך מארגז החול שלכם, לכו אל שם הנושא שבחרתם, הקישו "עריכה", הדביקו את התוכן ושמרו את הדף. עכשיו, אחרי שיצרתם ערך חדש, אל תעצרו כאן. קשרו את הערך שלכם לערכים אחרים שבהם נזכר הנושא שלכם. ערך שאיננו מקושר לשום ערך אחר בוויקיפדיה נקרא "ערך יתום". כדי למנוע מצב כזה, חפשו ערכים קרובים שבהם אפשר לשלב קישור לערך החדש שלכם. אם אתם מתקשים בכך, הכניסו בדף השיחה של הערך פניה אל עורכים ותיקים בבקשה לסייע במשימה.

כאשר ערך קיים ומופיע כבר במרחב הראשי ואתם רוצים להרחיבו ולשפר אותו, כדאי להציב תבנית **{{בעבודה}}** בראש הדף. תבנית זו מודיעה למשתמשים אחרים, שהערך נמצא בתהליך עריכה וכניסה אליו עלולה לגרום להתנגשות עריכה ולעבודה כפולה. כשתסיימו את העבודה על הערך, הסירו את התבנית כדי שעורכים אחרים יוכלו להיכנס אליו באופן חופשי ולערוך אותו.

בואו לנסות!
מה הם שלושת היסודות שיש לשלב בערך חדש? בחרו את התשובה הנכונה.

- תקציר, חשיבות ומקור
- תקציר, תמונה וקישור לערך אחר
- שם, חשיבות ומקור

◀ **חונכים** - בויקיפדיה העברית יש ויקיפדים שהתנדבו לשמש כחונכים לויקיפדים החדשים. ויקיפד חדש, המרגיש שהוא הולך לאיבוד בסבך ההסברים השונים, יכול לפנות אל החונכים האלה ולבקש את עזרתם בסיוע והדרכה בכתיבת ערכים והתנהלות בדפים השונים. כדי להגיע לרשימת החונכים הקישו בחלון החיפוש המופיע בראש כל עמוד "**ויקיפדיה:חממה**". בדף זה תוכלו לראות את רשימת החונכים, ואת תחומי העניין שלהם. בחרו את החונך הנראה לכם המתאים ביותר, לחצו על הקישור "**פנו למשתמש זה**". בחלון העריכה שייפתח כתבו בקצרה במה אתם נזקקים לעזרה. אל תשכחו לחתום עם 4 טילדות ~~~~ ולשמור את פנייתכם על ידי לחיצה על לחצן השמירה בתחתית חלון העריכה.

◀ **דפי עזרה** - בוויקיפדיה תמצאו דפי עזרה רבים שיוכלו לסייע ולענות על רוב השאלות של עורכים חדשים ואף של עורכים ותיקים. בדפי העזרה תוכלו למצוא הסברים על הנחיות וסגנון כתיבה והסברים טכנים שונים. לדפי העזרה תוכלו להגיע בקלות דרך הקישור "**עזרה**" המופיע בתפריט השמאלי. כמו כן תמצאו הרבה מידע מועיל בעמוד התמיכה הטכנית (הקישו בתיבת החיפוש "**עזרה:תפריט ראשי/תמיכה טכנית**").

בנוסף קיימים דלפקי ייעוץ שונים כגון: **ויקיפדיה:דלפק ייעוץ** שבו ניתן לבקש סיוע בבעיות טכניות שונות. כדי לקבל סיוע אישי. כדי להגיע לדלפקי הייעוץ השונים לחצו מימין למסך הצג על הקישור ייעוץ, ותגיעו לדף המקשר לדלפקים השונים.

עכשיו אני פחות לחוצה ומרגישה יותר בטוח להתחיל לערוך כשאני מבינה שאני לא לבד, ואני יכולה לקבל סיוע ועזרה מחברי הקהילה הוותיקים כשאצטרך!

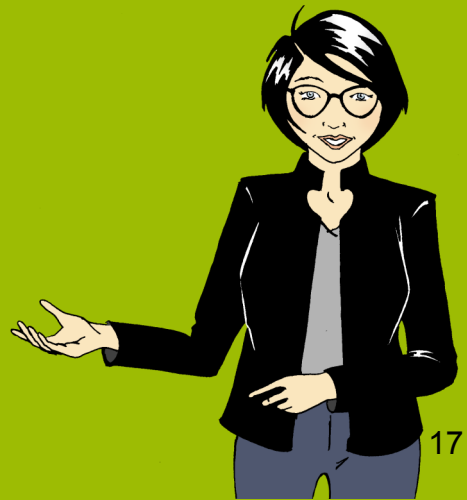
עכשיו, כשסיימתם את קריאת "ברוכים הבאים לוויקיפדיה" אתם יכולים:

- להבין איך פועלת ויקיפדיה
- ליצור חשבון משתמש בוויקיפדיה
- להבין את ממשק המשתמש בוויקיפדיה
- לרשום לפניכם את הדרכים השונות שבהן תוכלו לתרום לוויקיפדיה
- לתקשר עם משתמשים אחרים באמצעות דף השיחה שלכם
- להסביר איך מתהווה ערך בוויקיפדיה
- למנות את תכונותיו של ערך איכותי
- ליצור ערך חדש

איך שהזמן רץ! הרגע הקשתי על "התרומות שלי" בצד שמאל בראש הדף וגיליתי, שיש לי יותר מ-100 עריכות. אני נהנית מאד מיצירת קשר עם ויקיפדים אחרים, כתיבת ערכי איכות והפצת ידע, שיהיה זמין לכל ללא תמורה! ועוד נודע לי, שמרגע שיש לי 100 עריכות, אני גם יכולה להשתתף בהצבעות בנושאים שונים בדפים שונים בוויקיפדיה. עכשיו אני מרגישה כמשתמשת בעלת ותק וזכויות בוויקיפדיה!

את התוכן הלימודי הזה מביא לכם **מיזם מדף הספרים של ויקימדיה**. כדי להוריד העתק אלקטרוני של "ברוכים הבאים לוויקיפדיה" וחומר אחר מ"מדף הספרים", היכנסו ל:
<http://bookshelf.wikimedia.org>

האתר הזה מכיל גם קובצי מקור, שיאפשרו לכם לתרגם, להתאים ולמחזר חומר מ"מדף הספרים".

בואו לנסות! מפתח תשובות

מי יכול לערוך דפי ערכים בוויקיפדיה?

כל מי שיש לו גישה לאינטרנט

החבר של שרה, יורם, התחיל ממש עכשיו לערוך ונראה לו, שהוא זקוק למידע על מדיניות הוויקיפדיה והקווים המנחים שלה, תקני הקהילה ועזרה כללית לעורכים. איפה יוכל למצוא תמיכה כזאת?

עזרה

במה מתבטא הליך ביקורת עמיתים בוויקיפדיה?

ביקורת של טיב הערך מצד קבוצת ויקיפדים

לגוף הערך אין כותרות.

לא נכון

אילו היבטים צריך ערך אנציקלופדי איכותי להכיל?

מקורות בני-אימות

כתיבה נייטרלית

תקציר, גוף, הערות שוליים

מה הם שלושת היסודות שיש לשלב בערך חדש?

תקציר, חשיבות ומקור

האם אתה אחד מ-500 מיליון המבקרים מדי חודש בוויקיפדיה?

מדי יום ביומו משתמשים אנשים בכל העולם בוויקיפדיה, כעזר לתלמידים בשיעורי בית, בתוכניות עסקיות, במחקר אישי ולתכנון טיולים. הם משתמשים בה להעלאת רעיונות חדשים ולשיתוף ברעיונות מבריקים וחדשניים. הם משתמשים בה לסייר בארצות רחוקות, לחקור תרבויות עתיקות וללמוד על אמנות, מנהיגות פוליטית ואקטואליה.

"ברוכים הבאים לוויקיפדיה" הוא מדריך ייעוץ לכל מי שמבקש לעשות את הצעד הראשון ולעזור באיסוף ובהפצת סך כל הידע האנושי.

עקבו אחר שרה בעריכותיה הראשונות בוויקיפדיה. ותלמדו מושגים חדשים, קווים מנחים, מידע וכלים, שיעלו אותך על הדרך הנכונה לכתיבה בוויקיפדיה.

עמותת ויקימדיה ישראל

ויקימדיה ישראל פועלת בשיתוף פעולה עם קרן ויקימדיה הבינלאומית לקידום הידע וההשכלה בישראל באמצעות איסופם, יצירתם והפצתם של תכנים חופשיים ובאמצעות ייזום פרויקטים להקלת הגישה למאגרי ידע. העמותה שייכת לרשת אגודות ויקימדיה מקומיות הפזורות בארצות שונות ברחבי העולם.

<http://www.wikimedia.org.il>